

Életforma - kultúra

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban Csekén ezen a napon fejezte be a Himnuszt. A verset egy tévesen Balassinak tulajdonított ének ihlette, amelyről később kiderült, hogy barátja, tanítványa, Rimay János írta. A Szép-Literaturai Ajándék című folyóiratban, 1821-ben közölték az „Oh szegény megromlott s elfogyott magyar nép...” kezdetű hét versszakos költeményt. Ennek hatására kezdett hozzá Kölcsey egy új költemény megírásához. Így keletkezett a Himnusz, amelynek születésnapja a véglegesnek tekintett verzió letisztázásának az évfordulója, egyben a magyar kultúra napja.

Ez a nap alkalmat ad arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és tovább adjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket. Ám tovább adni csak azt tudjuk, amit megismertünk. A generációk felelőssége tehát abban áll, hogy műveltséget szerezzenek, és adják tovább. Ennek a több mint 160 éves pataki tanítóképzés színhelyén különös jelentősége van, hiszen a holnap pedagógusait képezzük a hagyományokra építve, ugyanakkor folyamatosan meg-megújulva.

A kultúra szó a latin *cultura* 'szellem kiművelése' szóra vezethető vissza. Az antropológiai megközelítés szerint az egész életforma maga a kultúra, amelytől elválaszthatatlan a kommunikáció, ugyanis ez a hordozója és tovább örökítője. Vagyis ahogyan beszélünk, kommunikálunk, viselkedünk, öltözünk, étkezünk, lakunk, és folytathatnánk hosszan a sort, az a mi közös kultúránk, amelynek szerves alkotóeleme az egyes ember kultúrája.

Comenius 1650-ben érkezett Patakra. November 24-én mondott székfoglaló beszédének címe *A lelki tehetségek kiműveléséről*, kapcsolatba hozható a témával. Szerinte a lelki tehetség az, ami emberré tesz minket. Ez nem más, mint az ész, az akarat, a mozgató erő és a beszéd. Olyan gondosan műveljük ezeken a területeken a fiatalokat, mint a kerti virágokat, szőlő- és faültetvényeket szoktuk! Ezt az útmutatást hagyta ránk a „nemzetek tanítója”.